

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๑
กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๗๗
ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๔/๔๓๖๔ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕) เกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการ
เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN) มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอผลการประชุม
เชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๑ ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ รับทราบและเห็นชอบ
ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ณ .

(นายวิชัย วิทวัสการเวช)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๔/ ๔๗๖๔

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่ นายกรัฐมนตรีได้เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ณ ตึกสันติไมตรีหลังนอก ทำเนียบรัฐบาล โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย คณะรัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการ ระดับปลัดกระทรวง และหน่วยงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี รวม ๓๒ หน่วยงาน นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอผลการประชุมต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๕ ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้ สศช. รับผิดชอบดำเนินการร่วมกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการจัดทำร่างแผนแม่บทในการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเรื่องต่างๆ โดยให้นำผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้กระทรวง ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ ทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๕ โดยให้ สศช. รวบรวมและเป็นเจ้าภาพจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อบูรณาการแผนปฏิบัติในภาพรวมจัดทำเป็นแผนแม่บทต่อไป

๑.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้กระทรวง ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ เร่งปรับปรุงแผนปฏิบัติการในส่วนของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๕ เพื่อให้ สศช. บูรณาการข้อมูลของแผนปฏิบัติการในภาพรวม และเป็นเจ้าภาพจัดประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว

๒. สารระสำคัญ

สศช. ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ การนำเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ

การนำเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ จำแนกหน่วยงานตามภารกิจที่สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน ๓ เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมเศรษฐกิจ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ประชาคมการเมืองและความมั่นคง และภารกิจของหน่วยงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

๒.๑.๑ ประชาคมเศรษฐกิจ

๑) หน่วยงานด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ๘ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน และกระทรวงอุตสาหกรรม

(๑) ผลกระทบเชิงลบ ที่สำคัญ เช่น การแข่งขันทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เกิดการแย่งชิงการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ ความเสี่ยงจากการปนเปื้อนและแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช โรคระบาดสัตว์ มาตรการอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีเพิ่มขึ้น เกิดการแข่งขันเพื่อเป็นศูนย์กลางการขนส่งของภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยตนเอง

(๒) ผลกระทบเชิงบวก ที่สำคัญ เช่น ตลาดมีขนาดใหญ่และหลากหลาย สามารถรองรับผลผลิตที่มีคุณภาพแตกต่างกัน ไทยสามารถเป็นประเทศผู้นำด้านมาตรฐานการผลิตและการจัดทำมาตรฐานอาเซียน จะทำให้ไทยมีวัตถุดิบจากประเทศเพื่อนบ้าน สามารถกระจายสินค้าไปประเทศนอกกลุ่มอาเซียน การเข้าถึงแหล่งพลังงานไฟฟ้า ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหินสะอาดในประเทศเพื่อนบ้านได้ในราคาที่ต่ำลง และกระจายความเสี่ยงแหล่งที่มาของพลังงานได้มากขึ้น รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ จากการวิจัยและพัฒนาร่วมกันในภูมิภาคอาเซียน

(๓) ประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ เช่น กำหนดมาตรการกฎระเบียบ เพื่อป้องกันสินค้าที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่ได้มาตรฐาน ปรับปรุงประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และพัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยส่งเสริมการผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐาน และเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เตรียมความพร้อมเกษตรกรเพื่อปรับตัวในการใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อทดแทนแรงงานเกษตร เร่งรัดโครงการเชื่อมโยงเส้นทางขนส่งในประตูกการค้าที่สำคัญของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเส้นทางที่จะเสริมสร้างศักยภาพโลจิสติกส์ภายในประเทศ และสนับสนุนผู้ประกอบการไทยในการผลิตอุปกรณ์เทคโนโลยีพลังงานทดแทน

๒) ความเห็นที่ประชุม

(๑) หน่วยงานควรมีการศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดทำโครงสร้างความต้องการบุคลากรให้ชัดเจน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการสามารถวางแผนการผลิตกำลังคนได้ตรงกับความต้องการ

(๒) ให้ทุกหน่วยงานวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อให้ทราบจุดแข็งจุดอ่อนของประเทศซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

ที่สอดคล้องกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งพิจารณาความเชื่อมโยงภารกิจของกระทรวง กับหน่วยงานอื่นๆ ด้วย เช่น แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของกระทรวงคมนาคมจะต้องสอดคล้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม และการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เป็นต้น

(๓) กระทรวงการคลัง ควรเร่งรัดงานด้านศุลกากรในการตรวจปล่อยสินค้าทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการกระจายสินค้า และควรหารือร่วมกับประเทศจีนให้มีการดำเนินการแบบคู่ขนานในการก่อสร้างเส้นทางรถไฟจากจีน และการพัฒนารถไฟความเร็วสูงที่สามารถบรรทุกสินค้าน้ำหนักเบาของไทย เพื่อให้การเชื่อมโยงเส้นทางขนส่งเสรีสมบูรณ์และสามารถใช้งานได้พร้อมกัน

(๔) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจ โดยจัดทำเขตการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งต้องพัฒนาเครือข่ายการผลิตสินค้า ควบคู่กับการพัฒนาระบบชลประทานที่อยู่ระหว่างดำเนินการของรัฐบาล วิเคราะห์อุปทานและอุปสงค์ของสินค้าเกษตรสำคัญ ทั้งส่งออกและบริโภคภายในประเทศ เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรในประเทศ ปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบสินค้าเกษตรเพื่อส่งออกให้มีความรวดเร็ว โดยจัดทำรายชื่อสินค้าเกษตรที่มีการนำเข้าจากประเทศในอาเซียนเพื่อส่งออกต่างประเทศ และการกำหนดแบบฟอร์มเอกสารต่างๆ เพื่อความรวดเร็ว ซึ่งจะรักษาความสดของสินค้าเกษตรไว้ได้และลดต้นทุนการบริการด้านการขนส่งสินค้า

(๕) กระทรวงคมนาคม ควรเร่งรัดการเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยคำนึงถึงการใช้ระบบคมนาคมในการสนับสนุนการท่องเที่ยว การขนส่งสินค้าเกษตร การลดระยะเวลาและต้นทุนการขนส่ง รวมถึงการสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยต้องมีกำหนดระยะเวลาของโครงการชัดเจน เช่น กำหนดการเปิดด่านพรมแดน เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานอื่นในการวางแผนพัฒนาและใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐาน และกำหนดเป้าหมายในการลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ

(๖) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญกับประเด็นความพร้อมของกฎหมาย และกฎ ระเบียบ ภายในประเทศเพื่อรองรับการเปิดเสรี

(๗) กระทรวงพลังงาน ควรวางแผนด้านพลังงานให้เพียงพอต่ออุปสงค์ด้านพลังงานที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ทั้งในเรื่องการกำหนดปริมาณพลังงานสำรอง โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ การกำหนดแหล่งที่มาของพลังงานที่ชัดเจน และแนวทางการลดต้นทุนด้านพลังงานเพื่อให้เกิดความได้เปรียบของสินค้าไทยในตลาดโลกและภูมิภาค

(๘) กระทรวงอุตสาหกรรม ควรจัดทำข้อวิเคราะห์ความพร้อมของอุตสาหกรรม ตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งแนวทางในการดำเนินการ

๒.๑.๒ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

๑) หน่วยงานด้านสังคมและวัฒนธรรม ประกอบด้วย ๗ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข

(๑) ผลกระทบเชิงลบ ที่สำคัญ เช่น ขาดระบบการคุ้มครองทางสังคมสำหรับแรงงานและบุตรของแรงงานนอกระบบ ซึ่งจะมีจำนวนมากขึ้น สตรี เด็กและเยาวชน และผู้พิการ บางกลุ่มยังเข้าไม่ถึงบริการของภาครัฐ และขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาจเกิดการไหลออกของแรงงานบางสาขา ประชาชนมีความรู้ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอทำให้ขาดโอกาสในการศึกษาต่อและการเจรจาธุรกิจระหว่างประเทศ การเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่เป็นธรรม การตัดแปลงพันธุกรรม การเข้ามาของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และการรั่วไหลของแหล่งพันธุกรรม

(๒) ผลกระทบเชิงบวก ที่สำคัญ เช่น เกิดความร่วมมือระดับภูมิภาคอาเซียน ในเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ โดยเฉพาะสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ รวมทั้งการสนับสนุนทางด้านวิชาการและงบประมาณ ประเทศไทยมีโอกาสเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาสูง เนื่องจากมีข้อได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ ประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเข้าใจและความร่วมมือกันมากขึ้นในการแก้ไขปัญหา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมีโอกาสในการสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงข้อมูลภูมิสารสนเทศด้านภัยพิบัติระดับอาเซียน เพื่อรับมือสถานการณ์อุทกภัย

(๓) ประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ เช่น เพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน พัฒนาฐานข้อมูลแรงงานทั้งในและนอกระบบ พัฒนาหลักสูตรการเรียน เพื่อรองรับนักเรียน นักศึกษาต่างชาติ รวมทั้งจัดระบบการโอนหน่วยการเรียนรู้ในทุกระดับการศึกษา การผลิตบุคลากรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เร่งส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนในอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเศรษฐกิจสีเขียว

๒) ความเห็นที่ประชุม

(๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรแสดงข้อมูลที่โดดเด่นในการให้บริการกลุ่มผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มสตรี เช่น บริการสาธารณะสำหรับคนพิการ บทบาทสตรี เป็นต้น และบูรณาการการทำงาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการเป็นประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

(๒) กระทรวงแรงงาน ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาและความต้องการแรงงานในแต่ละอุตสาหกรรมตามความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งในประเด็นสาขาและปริมาณแรงงาน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดระดับฝีมือแรงงานและปริมาณความต้องการแรงงานสาขาท่องเที่ยว เป็นต้น

๒.๑.๓ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง

๑) หน่วยงานด้านการเมืองและความมั่นคง ประกอบด้วย ๔ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม

(๑) ผลกระทบเชิงลบ ที่สำคัญ เช่น เกิดปัญหาความมั่นคงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหาเสพติดข้ามชาติ และการค้ามนุษย์ เป็นต้น การขยายตัวของเมืองและการจัดการระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม การเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเสรีอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสงบสุขและความมั่นคงภายในประเทศ ปัญหาจากกลุ่มก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ แสวงประโยชน์จากการเปิดและเคลื่อนย้ายเสรี ทำให้การป้องกันและปราบปรามมีความยุ่งยากและซับซ้อน

(๒) ผลกระทบเชิงบวก ที่สำคัญ เช่น มีกลไกความร่วมมือในการสร้างสันติภาพและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพ การขยายตัวของการค้าชายแดนและเศรษฐกิจฐานราก เกิดความร่วมมือในระดับพื้นที่ในการพัฒนาตามแนวชายแดน และกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเตรียมความพร้อมและพัฒนาตามกรอบอาเซียน

(๓) ประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ เช่น สนับสนุนแนวคิดการจัดตั้งกองกำลังอาเซียนให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยเตรียมพร้อมทั้งกำลังพล งบประมาณ และการบริหารจัดการ การเพิ่มสมรรถนะในการบริหารจัดการพื้นที่ ส่งเสริมความเข้าใจและยอมรับในระบบอบการเมืองการปกครองของประเทศในประชาคมอาเซียน ตลอดจนสนับสนุนการสร้างเครือข่าย และส่งเสริมธรรมาภิบาล พัฒนาบรรทัดฐานเพื่อสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันทางการทหารและความมั่นคงอาเซียน โดยเฉพาะการกำหนดแนวทางการจัดการพื้นที่ชายแดน

๒) ความเห็นที่ประชุม

(๑) ระบบนิติธรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในศตวรรษที่ ๒๑ ปัจจุบันระบบนิติธรรมของไทยยังไม่ได้มาตรฐาน ก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่น ในการระงับข้อพิพาท ต้องใช้อนุญาโตตุลาการของประเทศสิงคโปร์ ส่งผลให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความของไทยมีรายได้ต่ำ เป็นต้น ดังนั้น จึงต้องพัฒนาระบบนิติธรรมของไทย รวมทั้งการทำสัญญากับต่างประเทศโดยเฉพาะด้านทรัพย์สินทางปัญญา

(๒) กระทรวงยุติธรรม ควรให้ความสำคัญกับประเด็นการสร้างประชาธิปไตย ความเสมอภาค และความโปร่งใส

๒.๑.๔ บทบาทหน่วยงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

๑) หน่วยงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) ผลกระทบเชิงลบ ที่สำคัญ เช่น ภารกิจในการกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง มีความซับซ้อนและปริมาณงานเพิ่มขึ้น ความพร้อมของบุคลากรด้านภาษาและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ข้อจำกัดด้านงบประมาณและกำลังคนจากภารกิจที่เพิ่มขึ้น เครื่องมือและกลไกพื้นฐานของระบบราชการขาดความยืดหยุ่นและคล่องตัว ทำให้ขาดความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ค่านิยม วัฒนธรรม อาจสร้างการไม่ยอมรับ มีทัศนคติเชิงลบต่อการเปลี่ยนแปลง กฎหมายปัจจุบันหลายฉบับไม่สอดคล้องกับพันธกรณี

(๒) ผลกระทบเชิงบวก ที่สำคัญ เช่น ภาคราชการมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ในการปฏิบัติราชการกับประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติราชการ การดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือต่างๆก่อให้เกิดสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคอาเซียน

(๓) ประเด็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ เช่น ปรับโครงสร้างและบทบาทของสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยยุทธศาสตร์ของประเทศ จัดทำแผนแม่บทการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการให้แก่ส่วนราชการ ทั้งการพัฒนาโครงสร้างองค์กรและกำลังคนในระบบราชการ การจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมกับภารกิจ การปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบ

และการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง รวมทั้งสนับสนุนบทบาทของนายกรัฐมนตรีในเวทีอาเซียน การกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยแบบมีทิศทางที่มุ่งเน้นการรองรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และพัฒนาศักยภาพการตรวจคนเข้าเมืองเพื่อรองรับความเชื่อมโยงระบบการคมนาคมขนส่ง การเปิดเสรีทางการค้าและการท่องเที่ยว

๒) ความเห็นที่ประชุม

(๑) การวิจัยต้องให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนทิศทางการพัฒนาประเทศที่เป็นนโยบายของรัฐบาล เช่น การเพิ่มผลผลิต ซึ่งต้องพิจารณาทั้งระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มรายได้ และการเพิ่มโอกาส จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ งานวิจัยควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ในภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมด้วย

(๒) ให้หน่วยงานวิเคราะห์ประเด็นข้อจำกัดด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ให้ชัดเจน เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.๒ การดำเนินการในระยะต่อไป

นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้กำหนดแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป รวม ๖ เรื่อง โดยมีกรอบเวลาในการดำเนินการแต่ละเรื่อง ดังนี้

๒.๒.๑ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปแผนงาน/โครงการหลักและจัดลำดับความสำคัญ เพื่อบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในแต่ละ ๓ เสาหลัก และวิเคราะห์ภาพรวมความพร้อม/ไม่พร้อม และความได้เปรียบ/เสียเปรียบในการแข่งขันในแต่ละด้าน ให้แล้วเสร็จภายใน ๓ สัปดาห์ ดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ มอบหมาย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) เป็นเจ้าภาพหลัก

๒) ด้านสังคมและวัฒนธรรม มอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเจ้าภาพหลัก

๓) ด้านการเมืองและความมั่นคง มอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นเจ้าภาพหลัก

๒.๒.๒ มอบหมายกระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานหลักในเรื่องการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน โดยให้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพการเป็นศูนย์กลางอาเซียนของไทยใน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) การขนส่ง (๒) การท่องเที่ยว รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสุขภาพ (๓) การสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ ให้พิจารณาในประเด็นเฉพาะควบคู่กันไป ด้วย เช่น เรื่องการพัฒนาด่านศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ สัปดาห์

๒.๒.๓ มอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นหน่วยงานหลักในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยวางแผนกำลังคนทั้งระบบ ครอบคลุมทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐ และภาคการผลิตและบริการ ทั้งในส่วนของจำนวนความต้องการ และการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน และภาษาทักษะด้านภาษา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ สัปดาห์

๒.๒.๔ มอบหมายรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ) เป็นเจ้าภาพหลัก ในการพัฒนาขีดความสามารถของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อ บูรณาการความพร้อมของ ๓ เสาหลัก โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่จังหวัดชายแดน เขตเศรษฐกิจพิเศษ และ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการเติบโต รวมทั้งการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อการส่งออก โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕ สัปดาห์

๒.๒.๕ มอบหมายรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับภาคเอกชน ๕ สถาบัน ได้แก่ สภาหอการค้าแห่ง ประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสภาธุรกิจตลาดทุนไทย

๒.๒.๖ มอบหมายรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบ การสนับสนุนการขับเคลื่อน ๓ เสาหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการ ปฏิบัติงานในภาครัฐและการศึกษา การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลและให้คำปรึกษา (Call Center) ที่มีหลาย ภาษา จัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การสร้างภาพลักษณ์และอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของประเทศไทย การให้บริการด้านกฎหมาย พลังงานและไฟฟ้าซึ่งเป็นทั้งสินค้าและปัจจัยสนับสนุน รวมทั้งการวิจัยและพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕ สัปดาห์

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๓.๑ รับทราบผลการประชุมเชิงปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๑

๓.๒ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ตามข้อ ๒.๒ ไป ดำเนินการ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติบูรณาการผลการดำเนินงาน ของหน่วยงานและรายงานผลการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๖๑๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑

E-mail: chuwit@nesdb.go.th